

Państwowa Straż Pożarna w systemie zarządzania kryzysowego w Polsce

Wstęp..... 5

Rozdział I

Zarządzanie kryzysowe w Polsce..... 8

1.1. Pojęcia związane z zarządzaniem kryzysowym- ujęcie teoretyczne8

1.2. Idea systemu zarządzania kryzysowego w Polsce12

1.3. Zarządzanie kryzysowe w prawie polskim14

1.3.1. Konstytucja RP15

1.3.2. Ustawa o zarządzaniu kryzysowym z dnia 26 kwietnia 2007 r. wraz z nowelizacją z dnia 17 lipca 2009 r..... 17

1.3.3. Akty prawne uzupełniające i precyzujące system zarządzania kryzysowego w Polsce21

Rozdział II

Struktury organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej

2.1. Podstawy prawne funkcjonowania PSP25

2.2. Ustawa o Państwowej Straży Pożarnej z dnia 24 sierpnia 1991 roku26

2.3. Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 roku30

2.4. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy sposobem na zwiększenie skuteczności działań ratowniczych..... 32

2.5. System szkolnictwa Państwowej Straży Pożarnej jako istotny element rozwoju zarządzania kryzysowego w Polsce..... 41

2.6. Ochotnicza Straż Pożarna przykładem wpływu organizacji

pozarządowych na system zarządzania kryzysowego..... 43

Rozdział III

Rola i zadania PSP w systemie zarządzania kryzysowego w Polsce

3.1. Podstawowe zadania PSP w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej..... 48

3.2. Zadania PSP w trakcie wybranych katastrof i sytuacji kryzysowych52

3.2.1. Katastrofy budowlane..... 52

3.2.2. Katastrofy kolejowe62

Zakończenie68

Bibliografia70

Opis zawartości pracy:

Niniejsza praca składa się z 3 rozdziałów.

W pierwszym rozdziale pracy, zatytułowanym „Zarządzanie kryzysowe w Polsce” zawarto szeroki opis działalności organów państwowych i służb w zakresie zarządzania kryzysowego, które wynikają z ich konstytucyjnego obowiązku. Rozdział ten pozwoli zapoznać się podstawowymi pojęciami związanymi z tą tematyką, a także ogólną charakterystyką systemu zarządzania kryzysowego w Polsce. Przedstawiono w nim również szereg ustaw, które określają cele i misje państwa w zakresie szeroko pojętego bezpieczeństwa. Najwięcej miejsca zostało poświęcone stosunkowo nowym aktom prawnym, które były reakcją władz w kraju, na katastrofalne w skutkach powodzie z końca lat dziewięćdziesiątych XX w. Proces radykalnych zmian w polskim systemie prawnym rozpoczął się od wejścia w życie pakietu ustaw z 2002 r. Kolejnym krokiem w kierunku poprawy i ujednolicenia przepisów była ustawa o zarządzaniu kryzysowym z 2007 r. oraz ustawa o zmianie ustawy o zarządzaniu kryzysowym z 2009 r. Omówione akty prawne usprawniły i uporządkowały

przepisy na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej w kraju, jednak proces ten jest w ciągłej fazie realizacji.

Rozdział drugi nosi tytuł „Struktury organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej”. Po przeczytaniu pierwszego rozdziału i zrozumieniu istoty systemu zarządzania kryzysowego w Polsce oraz umiejscowienia w tej strukturze jednostek PSP kolejny rozdział pozwoli na poznanie aktów prawnych, które dały początek tej formacji oraz nakreśliły ramy jej funkcjonowania. Wyjaśniono w nim istotę utworzenia Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, który stał się podstawowym narzędziem do walki z wszelkimi sytuacjami kryzysowymi oraz znacząco przyczynił się do poprawy skuteczności prowadzonych działań. Poruszony został, także temat systemu szkolnictwa Państwowej Straży Pożarnej, który umożliwia nieustanny rozwój zarządzania kryzysowego w kraju. Oprócz tego czytelnik pozna jaką rolę w systemie zarządzania kryzysowego odgrywają organizacje pozarządowe, a szczególnie Ochotnicze Straże Pożarne, które często sprawnie zastępują formacje zawodowa podczas działań ratowniczych.

Ostatnia część pracy skupia się na konkretnych zadaniach jednostek PSP podczas różnych katastrof. Opisano w nim czynności dotyczące planowania oraz prowadzenia działań ratowniczych w czasie wystąpienia zagrożenia dla życia i zdrowia osób i mienia. Szczególną uwagę poświęcono katastrofom budowlanym i kolejowym. Rozważania te poparte zostały dwoma przykładami, które w ostatnich latach wystąpiły na terenie Polski, mowa tu o zawaleniu się hali w Chorzowie oraz zderzeniu pociągów pod Szczekocinami. Dzięki temu rozdziałowi możliwe jest poznanie jak w praktyce wyglądają czynności, dotyczące działań ratowniczych, realizowane przez strażaków na miejscu zdarzenia.

Całość pracy ma za zadanie przybliżenie roli Państwowej Straży Pożarnej w systemie zarządzania kryzysowego w Polsce oraz uświadomieniu, że PSP w dzisiejszych czasach to nie tylko narzędzie do walki z pożarami, a w pełni wyszkolona i

wyposażona jednostka zdolna do prowadzenia i przewożenia działań ratowniczym na terenie całego kraju i w każdej nawet najtrudniejszej sytuacji.

Podczas pisania pracy autor skorzystał z wielu pozycji książkowych, czasopism fachowych, a także stron internetowych. Szczególnie pomocne okazały się dwie książki napisane pod redakcją prof. dr hab. Jerzego Koniecznego, zatytułowane „Ratownictwo w Polsce. Lata 1990-2010” i „Administracja ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego w Wielkopolsce. Służby, inspekcje i straże”, w których bardzo szczegółowo opisał historię i struktury PSP oraz istotę Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.